

OPINIA

națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național
editată de FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

**Adunarea
festivă de la
Palatul
Sporturilor
și Culturii
din Capitală**

Deschiderea anului de învățământ 2000-2001 la Universitatea *Spiru Haret*

Într-o atmosferă sărbătorească, luni 2 octombrie, la Palatul Sporturilor și Culturii din București a avut loc deschiderea noului an de învățământ la Universitatea *Spiru Haret*.

Consacrând un deceniu de funcționare a Universității *Spiru Haret*, adunarea inaugurală a anului de învățământ 2000-2001 s-a definit nu numai prin caracterul ei universitar – de rigoare academică îmbinată cu entuziasm studențesc –, ci și prin ceea ce a constituit nota specifică a inaugurării cursurilor Universității *Spiru Haret* în cei zece ani de funcționare: prezentarea an de an a unui bilanț tot mai bogat de îndepliniri științifice și didactice, realizări remarcabile pe planul dezvoltării patrimoniului universității, îmbunătățirii condițiilor de pregătire pentru toți studenții, prin amenajarea de noi spații de învățământ, biblioteci, laboratoare dotate cu aparatură ultramodernă etc.

Au participat numeroase cadre didactice – profesori universitari cu îndelungată activitate la catedră și un deosebit prestigiu – și circa 7.000 de studenți.

Au fost prezente personalități ale vieții culturale și universitare, invitați din sfera activității social-politice, părinți ai studenților.

Deschizând adunarea, **profesorul universitar doctor AURELIAN BONDREA**, rectorul Universității, a trecut în revistă foarte succint elementele definitorii ale Universității *Spiru Haret* la începutul acestui an, sub aspect didactic și patrimonial.

Urmărit cu atenție de întreaga asistență, domnia sa a spus printre altele:

După cum ați observat, încă de la intrare, cuvântul rectorului la deschiderea anului de învățământ a fost publicat în „Opinia națională”, revista Fundației și a Universității. Deci, nu voi repeta ce am spus acolo. Doresc însă, în primul rând, să adresez tuturor studenților și, în primul rând, bobocilor din anul întâi un calduros salut cu prilejul deschiderii noului an de învățământ la Universitatea *Spiru Haret*.

Doresc, în același timp, să adresez studenților și cadrelor didactice, tuturor celor prezenți, calde felicitări, mult succes în anul de învățământ pe care îl începem astăzi.

Vă rog, totuși, să-mi dați voie ca la această adunare festivă să subliniez câteva idei și, mai ales, așa cum se obișnuiește la început de an, fără a face un bilanț – acel bilanț l-am făcut și s-a publicat – să mă refer succint la unele realizări deosebite ale anului care s-a încheiat.

Una din marile realizări ale anului universitar 1999-2000 o reprezintă trecerea cu succes a examenului de acreditare de către unele facultăți din Universitatea noastră pe care dumneavoastră le cunoașteți deja: Facultatea de Drept, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Management Financiar-Contabil și Facultatea de Educație Fizică și Sport. Acestea au fost acreditate prin Hotărâre de Guvern, la propunerea Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare și cu avizul Ministerului Educației Naționale.

Și Universitatea însăși a trecut un examen: proiectul de lege privind acreditarea Universității *Spiru Haret* a fost aprobat de Senatul României. Universitatea mai are de trecut un examen, chiar la acest început de an, și anume, aprobarea proiectului de lege a acreditării și de către Camera Deputaților, unde această procedură a început zilele trecute; am fost invitat la o audiere de către Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport pentru ca aceasta să se poată documenta mai bine. Au fost audiați toți rectorii ale căror universități au trecut examenul la Senatul României.

Cu acest prilej, la audiere am prezentat o casetă cu imagini privind baza materială proprie, patrimoniul nostru, am informat despre baza juridică a Universității, după care am răspuns la întrebările membrilor Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport.

Vă propun să vizionați și dumneavoastră caseta prezentată la Comisie, casetă realizată de postul nostru propriu de televiziune.

(Continuare în pag. 2)

Cuvântările se publică în paginile 2, 3, 6, 7 și 8.

Noutate editorială

Aurelian Bondrea

STAREA NAȚIUNII 2000 România încotro?

Volumul I

Editura Fundației România de Măine

Cuvânt înainte semnat de autor
Paginile 4, 5.

Deschiderea noului an de învățământ la Universitatea *Spiru Haret*

Adunarea festivă de la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală

Prof.univ.dr.
Domnica ȘERBAN,
decanul
Facultății de Limbi și Literaturi Străine

Îmi revine deosebită plăcere de a adresa atât tuturor celor prezenți în această sală, cât și comunităților academice pe care ei îi reprezintă aici – comunitatea studenților și, respectiv, a cadrelor didactice universitare, cele mai bune urări pentru anul de învățământ pe care îl deschidem astăzi. Vă vorbesc în numele conducerii Facultății de Limbi și Literaturi Străine, instituție foarte bine consolidată în cadrul Universității *Spiru Haret*. Este o facultate puternică ce numără peste 2000 de studenți și aproximativ 120 de cadre didactice (la toate formele de învățământ – zi, frecvență parțială și, de curând, învățământul deschis la distanță). Aș dori să subliniez că este prima facultate din cadrul învățământului superior particular din țara noastră care a oferit dublă specializare în două dintr-o paletă de 9 asemenea limbi străine. Înființată acum 10 ani, facultatea s-a bucurat de un prestigiu în perpetuă creștere, de la un an la altul, prestigiu datorat calității înalte a predării și modernității metodologice. Aceste atribute s-au reflectat nemijlocit în pregătirea tot mai bună a studenților noștri, care reușesc, după absolvire, să se integreze în piața muncii, ocupând, în urma unor concursuri dure, posturi importante în învățământ ca profesori, în economie și turism ca traducători, interpreți sau chiar manageri de firme, și, nu în ultimul rând, în cultură, inclusiv în media, ca redactori, traducători, editori ș.a.m.d.

Cea mai recentă confirmare a valorii incontestabile a procesului de predare/învățare din facultatea noastră este, credem, acreditarea sa de către Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, în primăvara anului trecut, alături de alte trei facultăți surori. Cu acest prilej, s-a făcut un bilanț amănunțit al activității desfășurate în ultimii cinci ani.

Competitivitatea facultății noastre în contextul mai larg al domeniului didacticii limbilor străine izvorăște din mai multe SURSE specifice lumii universitare, surse pe care le-aș denumi de energie profesională academică. În continuare, mă voi referi la câteva din aceste surse și mijloace.

În analiza ce urmează pornim de la asumția că procesul didactic propriu-zis are o structură trenară, reprezintă, cu alte cuvinte, o triadă. Elementul de plecare, adesea numit în engleză „input” reprezintă totalitatea cunoștințelor oferite prin cursuri și materiale didactice ce urmează a fi procesate și achiziționate de către studenți. În centru se plasează procesul didactic propriu-zis, ce conduce, în final, la un al treilea element denumit „output”. Acest output trebuie înțeles ca un produs cognitiv, reprezentând

cunoștințele și deprinderile asimilate de auditoriul studențesc la sfârșitul stadiului de pregătire. În stabilirea primului factor, noi am pornit de la efortul de investigare a necesităților reale impuse de profilul filologic, în general, și de pregătirea specifică cerută de piața muncii din România, în particular. În consecință, s-a dus o politică realistă de concepere și elaborare de cursuri și de alte materiale didactice proprii, adecvate scopurilor pregătirii. Ele au apărut într-un număr impresionant la Editura Fundației *România de Măine*, umplând cele mai importante lacune. Consolidarea secțiilor mici – araba și japoneza, s-a făcut atât prin atragerea celor mai competenți profesori la nivel național și titularizarea lor, cât și prin tipărirea unor materiale fundamentale (în cazul arabei).

S-a asigurat un echilibru rațional între pregătirea teoretică și elementele aplicative ce țin de practica concretă la nivelul lexicului și a gramaticii limbilor străine studiate. Interesul pentru cursurile practice s-a materializat, printre altele, și în elaborarea peste vară a unor manuale de curs practic pentru nivel intermediar și avansat, pentru cei ce studiază limbile franceză și engleză de la IDD.

O altă sursă energizantă a „inputului” o constituie puternicele echipe de cadre didactice tinere, asistenți și preparatori, aflați într-un neobosit proces de formare și perfecționare. Alcătuite în majoritate din absolvenți de masterat, dintre care mulți s-au înscris imediat la doctorat, aceste echipe existente la nivelul fiecărei catedre lucrează sub directa îndrumare a profesorilor seniori, asigurând un transfer eficient de cunoștințe studenților noștri. Ei au participat în număr mare la sesiunea științifică pe facultate și, de curând, au inițiat o dezbatere gen atelier, dedicată implicațiilor metodologice ale cursului practic de limbă străină.

Sesiunea mai sus menționată merită o referință aparte. Ea a antrenat peste 50 de profesori și cercetători ce au contribuit la dezbaterile unei teme de mare actualitate – discursul ficțional și non-ficțional. Tot în planul activității științifice ne-am remarcat prin valorificarea muncii de cercetare. În acest sens, s-au publicat primele două serii din *Analele Facultății* (limbi străine și filologie).

Un ultim cuvânt despre surse privește numărul fără precedent de comenzi de carte românească și străină făcute și onorate în anul universitar trecut. Biblioteca Facultății a ajuns să reprezinte o sursă solidă, uneori chiar adusă la zi, de materiale esențiale în domeniu (plus laboratoarele).

În ceea ce privește calitatea „outputului”, cea mai convingătoare mărturie este furnizată de examenul de licență și susținerea lucrării de diplomă din vara acestui an. Imediat după absolvire, în iunie 2000, 85% din promoția respectivă, însumând 390 de candidați, s-a prezentat în iulie la examenul final, organizat de două din Universitățile de stat – București și, respectiv, Craiova. Din cei 390 și-au luat licența 368, iar numărul celor care au luat medii între 8 și 10 a fost de 280 (adică 74%).

Ceea ce a obținut generația de absolvenți din această vară trebuie să fie menținut și chiar depășit de generațiile viitoare pe care voi le reprezentați.

Doresc să închei exact cu acest apel adresat studenților noștri. Îi invit să profite la maximum de ceea ce noi le oferim. Să reducem treptat numărul celor foarte slab pregătiți, care este încă supărător de mare, în mod total nejustificat, și să înregistrăm, în schimb, o largire semnificativă a acelei categorii de studenți buni și chiar de elită/excepție cu care să ne întâlnim într-un fructuos dialog profesional spre beneficiul integrării societății românești. Spor la treabă în anul care începe!

Prof. univ. dr.
Gheorghe DIACONESCU,
decanul Facultății de Drept

Mă adresez tuturor celor prezenți în această sală minunată și în această zi festivă de referință, cu precădere studenților Facultății de Drept.

Este de datoria mea să anunț, încă de la început, că nu v-am pregătit un discurs elitist, convențional și prețios – așa cum se presupune uneori că o cere spiritul academic –, ci că voi fi o gazdă, sper bună, care face prezentări corecte.

De prisos să mai afirm că începem un nou an universitar. O știți cu toții.

Dar nu este de prisos să vă atrag atenția că am venit cu toții la această Universitate *Spiru Haret* – care aniversează 10 ani de la înființare – prin proprie opțiune, și nu în urma unei repartizări acceptate sau suportate stoic ca un dat implacabil.

Și dacă recunoaștem toți că ne aflăm aici – repet, din proprie opțiune –, înainte de a ne stabili echipajele și de a da startul într-o cursă anevoioasă, chiar dură, cred că pot profita de această opțiune generală, pentru a pretinde angajarea noastră, totală și fără rezerve, într-un efort comun susținut, în care fiecare respectă partitura și evită ridicolul notelor false.

Dar, din moment ce am promis că voi fi o gazdă bună, trebuie să mă conformez și să trec în revistă, în cuvinte puține, oferta Facultății de Drept.

Să începem cu *imobiliarul*.

Localul facultății – în care coabităm armonios cu Facultatea de Limbi și Literaturi Străine – întrece cu mult nivelul altor instituții de profil și întrece chiar majoritatea așteptărilor. Modern, practic, spațios, luminos, elegant, funcțional – sunt doar câteva calificative care-l definesc.

Din acest prim punct de vedere, suntem rugați să avem cu toții mare grijă de el, să nu ne dedăm la acte de vandalism nici când am avut o zi nefastă. Asemenea gesturi, scăpate de sub control, au fost și vor fi aspru sancționate. Este de preferat să ne bucurăm civilizat de aceste condiții – recunoașteți – aproape impecabile.

Aceeași stăruitoare rugămintă și aceeași obligatorie cerință sunt adresate modului de folosire a imobilelor în care funcționează căminul – și acesta un model de cum trebuie să se prezinte un așezământ studențesc.

(Continuare în pag. 3)

Adunarea festivă

(Continuare din pag. 1)

Filmul a fost urmărit cu atenție de cei prezenți, iar imaginile și informațiile despre înfăptuirile moderne ale Universității *Spiru Haret* au fost aplaudate în repetate rânduri.

După prezentarea filmului, la tribuna adunării au fost invitați să ia cuvântul profesori și studenți ai unor facultăți din București ale Universității *Spiru Haret*: prof.univ.dr. **Domnica Șerban**, decan al Facultății de Limbi și Literaturi Străine, prof.univ.dr. **Gheorghe Diaconescu**, decanul Facultății de Drept, prof.univ.dr. **Gheorghe Zaman**, decanul Facultății de Management Financiar-Contabil, prof.univ.dr. **Carmen Stoianov**, decanul Facultății de Muzică *Victor Giuleanu*, prof.univ.dr. **Septimiu Todea**, decanul Facultății de Educație Fizică și Sport, **Alexandra Antoniu**, studentă în anul I la Facultatea de Marketing și Comerț Exterior, prof.univ.dr. **Adrian Iliescu**, decanul Facultății de Relații Internaționale și Studii Europene, **Mihai Negroiu**, student în anul III la Facultatea de Sociologie-Psihologie, poetul **Adrian Păunescu**, profesor universitar asociat la Facultatea de Filosofie și Jurnalistică.

Adunarea festivă de la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală

(Urmare din pag. 2)

Să trecem mai departe: *dotările*.

Aici s-a investit atât de mult sub aspect financiar, tehnic, organizatoric etc., încât nu se mai poate dori altceva decât ca toți să fie apti de a utiliza, de a exploata și de a beneficia la maximum de aceste dotări. Mă refer la mobilier, laboratoare, studiourile și postul TVRM.

Există apoi *capitolul financiar*, ce include atât taxele – care desfid pretențiile materiale ale tuturor celorlalte facultăți particulare –, precum și bursele, deloc neglijabile, cuvenite, firește, celor merituosi.

Din modestie simulată am lăsat la urmă cel mai valoros capitol al facultății: *corpul profesoral*.

Se numără printre cadrele noastre magistrați ai Curții Supreme de Justiție și Ministerul Justiției, juriști aleși în Senat și Camera Deputaților, Consiliul Legislativ și Curtea de Conturi a României, avocați purtați de valurile celebrității. Nu le voi rosti numele, din temerea de a nu omite pe vreunul dintre aceștia, dar și pentru că, oricum, îi veți descoperi singuri.

Așadar, oferta Facultății de Drept este la vedere, este ispititoare și stimulativă.

Ecuția noastră are o singură necunoscută: răspunsul, reacția studenților.

Vedeți, după o perioadă de debusolare legislativă – și nu numai legislativă –, după diferite încercări prea grăbite și adeseori greșit gândite, lucrurile încep să se așeze, și încă la un nivel tot mai înalt, unde decantarea valorilor se face cu laserul și cântarul electronic.

Prin urmare, și într-un ultim cuvânt, răspunsul studenților depinde, inexorabil, de statura profesională spre care tind, de seriozitatea cu care se pregătesc, de capacitatea de a valoriza tot ceea ce facultatea le oferă cu generozitate.

Noi, profesorii, suntem aici pentru a vă ajuta.

Vă mulțumesc pentru atenție!

Prof.univ.dr.
Gheorghe Zaman,
decanul Facultății de
Management Financiar-Contabil

În numele Facultății de Management Financiar - Contabil, permiteți-mi să transmit un salut sincer de „Bine ați venit”, pentru studenții din anul I și de „Bine ați revenit” din vacanță, studenților din anii II-V.

Începând cu acest an, Facultatea de Management Financiar - Contabil își desfășoară activitatea în condiții noi, ca urmare, în primul rând, a acreditării ei de către Consiliul Național de Evaluare Academică și, Acreditare, și în al doilea rând, datorită creșterii sensibile a numărului de studenți din anul I, comparativ cu cei din anul precedent (cu circa 30% la cursurile de zi, aproape 55% la cele cu frecvență redusă), precum și creării învățământului deschis la distanță (anul I de studii).

Atât acreditarea facultății, cât și sporirea numărului de studenți fac dovada unui învățământ economic superior, de bună calitate, în cadrul Facultății de Management Financiar - Contabil a Universității *Spiru Haret*, asigurat de eforturile comune ale cadrelor didactice și studenților care au reușit să obțină rezultate bune la învățătură și, în special, la examenele de licență.

Obiectivul licenței, ca finalizare cu succes a unui efort depus în perioada anilor de studii, pentru fiecare dintre noi a reprezentat un proces de asiduă pregătire, începând chiar din prima zi a anului universitar. Cu acest prilej autumnal, de fiecare dată avem plăcerea să primim o nouă generație care-și începe studenția și, totodată, să încredințăm societății o nouă generație de absolvenți care pășesc în viață cu un atu intelectual și profesional suplimentar

Obiectivele propuse (de Facultatea de Management Financiar - Contabil) în acest an universitar, cu continuare în anii următori, se concentrează asupra ridicării performanțelor, eficienței, standardelor de calitate și pragmatismului pregătirii studenților. Aici avem în vedere nu pur și simplu obținerea unei diplome de licență, dar și asigurarea capacității de reușită a absolvenților facultății noastre la competiția și oportunitățile specifice unei economii deschise, bazate pe mecanisme de piață concurențială, la noile cerințe impuse de tehnologiile informaționale și ale comunicațiilor, de aderarea României la UE și globalizarea piețelor, de necesitatea creșterii eficacității construcției instituționale etc. Aceste obiective se impun cu atât mai mult cu cât țara noastră are o nevoie acută de cadre cu înaltă calificare, în stare să stopeze criza economică și socială pe care o traversăm și să înscrie România pe traiectoria dezvoltării umane durabile. În aceste condiții critice, profesia de economist, finanțist-contabil, pe care o pregătește facultatea noastră, ocupă un loc de însemnătate crescândă pentru cele mai diferite domenii care nu pot funcționa fără suportul gestiunii și raționalizării financiar-contabile.

Pentru a realiza obiectivele menționate, Facultatea de Management Financiar - Contabil întreprinde o serie de măsuri, dintre care cele mai importante se referă la:

- îmbogățirea curriculumului (programelor de învățământ) cu realizările recente ale științei contemporane, inclusiv posibile direcții, traiectorii ale acestora în perspectivă;

- Îmbinarea mai echilibrată, prin noul plan de învățământ, a disciplinelor de specialitate (finanțe, contabilitate, informatică etc.) cu cele de pregătire economică generală, astfel ca absolvenții noștri să poată fi flexibili, rapid adaptabili la un spectru cât mai cuprinzător de profesii de economist, cerute pe piața muncii, la niveluri micro, mezo și macroeconomic;

- stimularea cunoașterii limbilor străine (îndeosebi a terminologiei de specialitate), precum și a utilizării curente a calculatorului, adaptat la cerințele actuale și viitoare;

- pregătirea în vederea susținerii examenelor de licență în cadrul facultății noastre, potrivit normelor legale în vigoare;

- consolidarea parteneriatului studenți – cadre didactice, inclusiv prin introducerea din acest an a sistemului tutorial, o mai clară asumare a responsabilităților, un control și o evaluare mai riguroase ale activității didactice;

- intensificarea legăturilor cu universități de profil din străinătate, pentru schimb de experiență și studenți;

- mijlocirea unor contacte directe între studenți, mai ales cei din anii terminali, și agenții economici, în vederea cunoașterii oportunităților de angajare, ca și a cerințelor practicii;

- implicarea studenților la realizarea de studii și proiecte de cercetare științifică, inclusiv prin participarea la licitații de programe finanțate din surse interne și externe (fondurile UE și altele).

Cu prețul unor eforturi deosebite ale Universității *Spiru Haret*, Facultatea de Management Financiar - Contabil, în prezent, oferă condiții de studiu, materiale și logistice favorabile, cu reale posibilități de a răspunde cerințelor în creștere ale unui învățământ economic modern.

Cu convingerea că începerea anului universitar 2000/2001 constituie un moment autentic de responsabilizare pentru fiecare dintre noi, din tot sufletul vă doresc, dragi studenți sănătate, prosperitate, satisfacții și, mai ales, cât mai multe note bune, astfel încât prin atestatele obținute să faceți cinste și patronului spiritual al Universității noastre, Spiru Haret – marcant om de carte și novator al României.

Închei cuvântul meu cu urarea „Vivat, crescat, floreat!” pentru toți cei care azi trec porțile Facultății de Management Financiar - Contabil și ale Universității *Spiru Haret*.

Mulțumesc pentru atenție.

Prof.univ.dr.
Carmen STOIANOV,
decanul Facultății de Muzică
Victor Giuleanu

Întrăm, Fundația și Universitatea, studenții și cadrele didactice, în cel de-al zecelea an, în ianuarie 2001, se va împlini deceniul. Și, oricât ar părea de banal – acesta este un prilej de bilanț care onorează și obligă.

În ceea ce privește Facultatea de Muzică *Victor Giuleanu*, partea integrantă a acestui sistem, vreau să vă asigur că va pulsa, la propriu, în același ritm și mereu alături de celelalte Facultăți și Colegii ale Universității. Avem ambiții mari, dar justificate. Avem proiecte pe termen scurt. Avem proiecte pe termen lung.

Ne-am propus multe obiective – și toate în primul rând; se putea altfel?

Primul ar fi acela de a urma și îndeplini politica managerială și educațională a Universității, o politică atent și înțelept integrată cerințelor de ultimă oră ale sistemului național de învățământ superior.

Un alt prim obiectiv: să impunem Facultatea de Muzică *Victor Giuleanu* la cote de performanță care să asigure studenților o carieră de succes în profesiunea aleasă.

Sunt sigură că știți deja, în același prim rând, că oferim studenților un învățământ activ, de performanță și competență, că le oferim posibilitatea de a explora căile cunoașterii individuale și pe cele de extensie a orizontului artistic și general, muzical, în special. Corpul profesoral de elită, alcătuit din personalități de prestigiu, afirmate în plan național și universal, compozitori și muzicologi, profesori de performanță didactică, interpreți.

Misiunea noastră, cea pe care ne-o asumăm cu fiecare clipă este dezvoltarea talentului și a aptitudinilor studenților noștri, îndrumarea lor spre a deveni muzicieni informați, capabili să absoarbă și să transmită tehnici și atitudini, să înțeleagă că studiul muzicii, al predării și al interpretării ei nu este altceva decât cel mai scurt drum spre binele nostru largit, este cel mai viabil proiect pe care trebuie să-l aibă orice om sensibil, cu atât mai mult un muzician, viitor îndrumător de alte și alte talente.

Ca profesori, avem privilegiul de a fi mereu în miezul tradiției, al acelei tradiții primite de la cei ce ne-au format. Al acelei tradiții primite de la cei ce ne-au format. Al acelei tradiții pe care suntem datori să o dăm mai departe pentru a spori „corola de minuni a lumii” – după cum spunea poetul și pentru a vorbi despre specificitatea unei culturi muzicale de unică vibrație și cuprindere.

Zece ani... Să-i sporim, așa cum se știe și simte fiecare, pentru a putea vorbi, despre decenii de învățământ activ și mereu modern, de performanță, de mobilitate ascensională...

Ce ne dorim? Idealul. Ne dorim profesorul potrivit pentru studentul potrivit.

Și, pentru a încheia, să ne dorim un an plin de succese și împliniri, un an de bun augur pentru toți ceilalți ce îi vor urma, pentru deceniile viitoare ale unei instituții capabile să-și impună propria tradiție universitară, pentru România de astăzi și pentru România de mâine.

(Continuare în pag. 6)

Un valoros studiu științific, o profundă analiză a stării actuale a națiunii noastre, de larg interes

Prof. univ. dr. **Aurelian BONDREA**,
Președintele Fundației *România de Măine*,
Rectorul Universității *Spiru Haret*,
Directorul General al Institutului de
Sociologie și Opinie Publică (ISOP),
Directorul revistei *Opinia națională*,
Președintele Consiliului de administrație
al Postului de televiziune național,
universitar și cultural *România de Măine*

CUVÂNT ÎNAINTE

La cumpăna dintre milenii, în pragul începutului unei noi istorii a lumii civilizate, spațiul central și est-european cunoaște profunde schimbări socio-politice și economice. Este pentru a doua oară, în decurs de o jumătate de veac, când statele din acest areal geografic își modifică structural natura și articulațiile regimurilor politice, caracterul și forma de guvernare, sistemul instituțional și normativ. În noul stadiu, postcomunist, aceste state promovează, în rândurile propriilor cetățeni, principii și exigențe etico-morale corespunzătoare unui nou tip de societate, vag și insuficient definită încă, generând – cum era de așteptat – o diversitate de atitudini, manifestări și comportamente. Avem de-a face cu un experiment socio-uman unic în istorie, atât prin dimensiuni, cât și prin complexitate, ale cărui costuri imense le suportă zecile de milioane de oameni din această parte a continentului.

Circumscrip acestor schimbări, decembrie 1989 a însemnat, pentru România, atât o răsturnare de sistem socio-economic și de regim politic, cât și renașterea speranței într-un viitor mai bun.

Acum, când țara se află în al doilea deceniu de la evenimentele cunoscute sub numele de revoluția din decembrie 1989, este mai limpede ca oricând că a prezenta, cu obiectivitate, starea națiunii înseamnă a radiografia situația economico-socială a României, a analiza și compara în timp, cu imparțialitate, date și fapte, stări de spirit și manifestări comportamentale. Din perspectiva unei înțelegeri profund științifice, nu poți izola prezentul de trecut, după cum nu poți anticipa viitorul, ignorându-le pe celelalte două. La vremea lor, nu fără îndreptățire, Mihail Kogălniceanu scria că „prezentul și trecutul sunt chează viitorului”, iar Titu Maiorescu sublinia că „viitorul este urmarea necesară și inteligibilă a prezentului; cunoscându-l pe acesta, îl cunoaștem, în esență, și pe celălalt”.

Prin urmare, a aborda cu realism starea actuală a societății românești înseamnă a măsura, cu aceleași criterii – cristalizate în jurul unui numitor comun, interesele naționale majore –, înălțuirea istorică organică, naturală a trecutului, prezentului și viitorului.

Lucrarea *Starea națiunii 2000. România încotro?* constituie, în esență, expresia preocupărilor noastre statornice pentru studiul realităților românești trecute și prezente și, totodată, o modalitate de a semna, pe baza analizei științifice, complexitatea situației în care se află societatea, amenințată în privința viitorului său, dacă nu se întreprind, cu forțe unite, acțiuni energice și rapide de veritabilă reconstrucție națională.

În acest context, merită subliniat că, în ceea ce privește Fundația *România de Măine*, încă de la constituire, orientarea spre studiul realităților naționale a fost imprimată tuturor structurilor sistemului instructiv-educational și de cercetare din componența sa. În cadrul Universității *Spiru Haret*, Institutului de Sociologie și Opinie Publică, facultăților și catedrelor, cercetătorii, cadrele didactice și studenții au fost antrenați în activități de investigare a trecutului și prezentului societății românești. Este o întreprindere permanentă, de anvergură, complexă, în spiritul tradițiilor științei și culturii românești, care au situat constant, în prim planul preocupărilor, destinul național, pentru a găsi răspunsuri adecvate la „provocările” prezentului, dar, mai ales, ale viitorului.

Reamintim și faptul că, în prima lucrare de acest gen – *Starea națiunii 1918-1996* –, s-a relevat necesitatea ca, periodic, să se realizeze evaluări globale ale stadiului la care a ajuns societatea românească. Se menționa, atunci, că, în contextul dezbaterilor asupra prezentului și viitorului României, abordarea lucidă a realităților naționale, chiar într-o formă sintetică, este o necesitate imperioasă.

Lucrarea de față reprezintă o aprofundare a analizei și o încercare de explicare a fenomenelor și proceselor economice și socio-politice, care au intervenit în ultimii ani, obiectivul mărturisit al demersului nostru fiind acela de a oferi o viziune globală, lucidă, lipsită de prejudecăți, asupra situației prezente a societății românești. După cum sublinia, pe bună dreptate, un grup de binecunoscuți cercetători, „dacă vrem să începem să schimbăm România, trebuie, înainte de orice, să știm de unde pornim. Trebuie să cunoaștem **Starea de fapt** a societății, a economiei, a politicii românești. Trebuie să știm ce probleme avem de rezolvat și pe ce ne putem baza pentru a ne apuca de rezolvarea lor”¹.

De altfel, un asemenea tip de abordare este în spiritul gândirii sociologice românești, ilustrată exemplar de Dimitrie Gusti, care scria: „La un loc, într-o sinteză armonioasă și indivizibilă, manifestările economice, spirituale, juridice și politice ale unei națiuni, formează adevărata cultură națională, cea mai înaltă formă de viață omenească. Iată ce realitate complexă este o națiune, ce elemente variate asimilează în unitatea ei ca existență și în creațiile ei de viață. O națiune nu se reduce nici numai la puterea ei de voință, nici numai la idealul ei de viață, nici la vreunul din factorii cosmici și biologici, istorici și psihici, sau la vreuna din manifestările ei economice, spirituale, juridice și politice, ci le cuprinde pe toate, într-o totalitate indisolubilă ca o singură ființă în relații de viață cu lumea care o

înconjoară. Știința națiunii trebuie să pornească de la această realitate și trebuie să ne-o înfățișeze nealterată în toată complexitatea și manifestările ei de viață” (subl.ns. – A.B.). După cum se știe, pentru cunoașterea științifică integrală a națiunii, marele sociolog preconiza utilizarea monografiei sociologice, „în același timp o metodă și un sistem de gândire sociologică”. Promotor al realismului critic, „legătură organică dintre teorie și fapte, dintre sistem și realitate”, Dimitrie Gusti sublinia că o **reformă socială temeinică nu se poate înfăptui „fără un studiu prealabil al realității”**, sociologia contribuind decisiv la întemeierea științifică și eficacitatea acțiunii sociale. De altfel, „știința națiunii nu ne arată numai ceea ce este gata înfăptuit, ci ne deschide căile spre ceea ce ar trebui să fie, spre înălțimile idealului și ne indică mijloacele prin care ne putem ridica până la el”. Ea „descoperă forțele creatoare ale națiunii care trebuie puse în mișcare fără întârziere, pentru realizarea destinului național, pentru îndeplinirea unei misiuni românești în lume, ca să dăruim umanității specificul nostru național”² (subl. ns. – A.B.).

Din această perspectivă, care este preponderent sociologică și are în vedere prezentarea realității „nealterate”, în toată complexitatea sa, legătura organică „dintre teorie și fapte, dintre sistem și realitate”, lucrarea *Starea națiunii 2000. România încotro?* reprezintă o încercare de analiză de ansamblu a societății românești, urmând o logică a demonstrației prin argumente, prin exemplificare cu fapte economice, sociale și politice concrete, prin prezentarea opiniilor unor reputați specialiști din diferite domenii.

Primul capitol al lucrării, intitulat *Revoluție, reforme, tranziție*, prezintă, sintetic, o sumă de analize, ipoteze, evaluări teoretice, mai mult sau mai puțin cunoscute, ale unor autori români și de peste hotare, semnificative pentru mai buna înțelegere a schimbărilor petrecute în 1989.

Capitalismul românesc în perioada interbelică (1918-1938) și *Socialismul românesc în perioada postbelică (1947-1989)*, următoarele două capitole ale lucrării, înfățișează, prin date statistice și analize comparative, evoluția societății românești pe parcursul a peste șapte decenii din secolul XX, interval în care România a înregistrat schimbări importante sub aspectul racordării la modernitate, al sincronizării dezvoltării sale cu lumea avansată. Este avută în vedere importanța covârșitoare a moștenirii istorice reale, mai îndepărtate sau mai apropiate, pentru trecutul, prezentul, dar și pentru viitorul țării, dat fiind că această zestre a fost, nu de puține ori, prezentată trunchiat, secvențial, confuz, conducând la constatări și concluzii nerealiste, partizane.

Capitolul cel mai amplu – *Tranziția în România în perioada 1990-2000* – se concentrează asupra analizei schimbărilor cantitative și calitative din această perioadă, asupra stării națiunii la sfârșitul primului deceniu de tranziție postcomunistă, care coincide cu sfârșitul de secol și de mileniu. În acest cadru, sunt examinate teorii și concepte, transformările petrecute în sfera macroeconomiei și microeconomiei, efectele lor sociale, locul și rolul învățământului, științei și culturii în etapa tranziției, starea de spirit a populației, evoluțiile din sfera democrației, statului de drept și societății civile, precum și poziția țării noastre în Europa și în lume.

Constatarea generală, care se desprinde din analiza întreprinsă în acest capitol, poate fi rezumată făcând apel la spusele, din 1992, ale lui *David Garst*, cel mai mare om de afaceri în domeniul agriculturii și zootehniei din SUA, bun cunosător al realităților românești: „*Sunteți un popor foarte instruit, dar vă lipsesc încrederea și curajul. Sunt un martor al dezvoltării României și pentru mine este foarte elocventă trecerea de la căruțele din 1957 la parkingurile supraaglomerate din Bucureștiul anilor '90. O ilustrare și mai vie a capacității creatoare a poporului dv. este Casa Poporului. Cred că ar trebui să organizați excursii acolo, pentru ca fiecare să poată vedea cu proprii ochi această magnifică realizare. Nimic nu este adus din import, totul, de la construcție până la cele mai mici detalii de interior, este făcut aici, în România, de români.*”

„Știința națiunii este știința patriei”,
iar „a-ți cunoaște țara este cel mai bun mijloc de a o servi”.
Dimitrie GUSTI

Simpla vizitare a Casei Poporului ar putea face să renască mândria și încrederea în forțele proprii ale fiecărui român...Nu trebuie uitat că Ceaușescu, oricum ar fi fost el, a lăsat două moșteniri extrem de importante: o industrie dezvoltată și lipsa oricărei datorii externe. Or, acestea sunt două mari promisiuni pentru perspectivele României. Folosindu-le și profitând de faptul că aveți oameni pregătiți și o

poziție foarte bună din punct de vedere geografic și economic, ați putea deveni în scurt timp un popor prosper, care, lipsit de griji, să dea frâu liber inventivității și inteligenței sale native”³.

De ce, oare, pornind de la asemenea premise favorabile, deosebit de generoase, România a înregistrat, pe parcursul ultimului deceniu, un declin, ilustrat, parțial, de tabelul care urmează?

Tabel comparativ privind producția principalelor produse industriale în intervale relative de timp¹⁾

Nr. crt.	Produsul	U. M.	Producția realizată în anul		Corespunde aproximativ producției realizate în anul		Regres aproximat în timp (ani)
1	Energie electrică	mild. kwh	50,1	1999	53,7	1975	-24
2	Cărbune brut	mil. tone	26,2	1998	26,7	1973	-25
3	Țiței	mil. tone	6,1	1999	6,2	1951	-48
4	Gaze asociate și metan extrase	mild m.c.	13,8	1999	13,1	1962	-37
5	Oțel brut	mil. tone	4,4	1999	4,5	1973	-26
6	Lamine finite pline	mil. tone	3,4	1999	3,7	1967	-32
7	Aluminiu	mii tone	175	1999	187	1974	-25
8	Ciment	mil. tone	6,3	1999	6,3	1967	-32
9	Mașini, utilaje și instalații tehnologice	mii tone	85,6	1998	86	1963	-35
10	Mașini de prelucrat metale, (strunguri, freze etc.)	mii buc.	1,0	1998	1	1954	-44
11	Motoare cu combustie internă	mil. CP	8	1998	8	1968	-30
12	Motoare electrice de 0,25 kw și peste	mil. kw	1,5	1999	1,5	1966	-33
13	Tractoare	mii buc.	4,5	1999	5	1953	-46
14	Combine pentru recoltat cereale	mii buc.	0,03	1998	0,7	1951	-47
15	Vagoane de marfă	mii buc.	0,5	1999	1,9	1948	-51
16	Autocamioane	mii buc.	0,6	1999	0,75	1954	-45
17	Autoturisme	mii buc.	88	1999	88	1980	-19
18	Rulmenți	mil. buc.	78	1998	88	1977	-21
19	Radioreceptoare și radiocasetofoane	mii buc.	10	1998	40	1950	-48
20	Aparate TV	mii buc.	134	1998	141	1967	-31
21	Acid sulfuric	mii tone	229	1998	226	1960	-38
22	Sodă caustică	mii tone	310	1998	330	1970	-28
23	Îngrășăminte chimice	mil. tone	0,7	1999	0,72	1969	-30
24	Fibre și fire chimice	mii tone	27,8	1999	34,2	1966	-33
25	Materiale plastice	mii tone	77	1998	75	1965	-33
26	Lacuri și vopsele	mii tone	30,6	1999	33,2	1963	-36
27	Furnir	mil. m.p.	24	1998	24	1964	-34
28	Fire de bumbac și tip bumbac	mii tone	28,5	1999	29	1950	-49
29	Hârtie	mii tone	275	1999	287	1966	-33
30	Țesături	mild. m.p.	0,2	1999	0,2	1950	-49
31	Încălțăminte	mil. per.	26	1999	30	1960	-39
32	Brânzeturi	mii tone	29,8	1999	29	1958	-41
33	Carne	mii tone	374	1998	399	1967	-31
34	Zahăr	mii tone	321	1998	391	1960	-38
35	Ulei comestibil	mii tone	222,3	1999	256	1967	-32

Surse: Anuarul statistic al României, 1990, 1998, Buletin statistic trimestrial, Trim. II, 1999, Buletin statistic lunar, ianuarie, 2000
Notă: 1) Datele statistice pentru perioada cea mai recentă sunt disponibile la unele produse pentru anul 1998, la altele pentru anul 1999.
Pentru evidențierea nivelului producției industriale înregistrat în anul 1999, sau, după caz, 1998, față de perioada anterioară, s-a procedat la identificarea aceluși an, din intervalul 1938-1989, în care nivelul producției a fost aproximativ același cu cel din anul 1999 sau 1998. Făcând diferența între cele două momente s-a obținut declinul sau regresul aproximat în timp al nivelului producției respectivului produs industrial, prezentat în ultima coloană a tabelului.

De ce produsul intern brut s-a redus de la 52 miliarde dolari, în 1989, la 39,3 miliarde dolari (valori estimative), în anul 1999?

De ce investițiile totale de 15,8 miliarde dolari în anul 1989, s-au redus la 6,8 miliarde dolari, în 1998?

De ce, comparativ cu un excedent de 11,4 miliarde dolari, înregistrat în perioada 1985-1989, soldul balanței comerciale cunoaște un deficit de 16,7 miliarde dolari, în perioada 1990-1999?

De ce datoria externă a României, care se redusese de la 6,8 miliarde dolari, în 1985, la 174 milioane dolari, în anul 1989, s-a majorat la 9 miliarde dolari, în anul 1998?

De ce cursul mediu de schimb al dolarului s-a modificat de la 15 lei, în 1989, la 23.574 lei, la 15 septembrie 2000?

De ce indicele prețurilor de consum al populației a crescut la 85.680,7%, respectiv prețurile s-au mărit de 856,8 ori?

De ce puterea de cumpărare a populației s-a redus, fapt reflectat de evoluția indicelui câștigului salarial real mediu, care reprezenta, în anul 1999, 61% din nivelul anului 1989? De ce câștigul salarial mediu nominal net, exprimat în dolari, la cursul de schimb oficial mediu anual al BNR, s-a diminuat de la 205 dolari, în anul 1989, la

117 dolari, în 1998? Iar pensia medie nominală lunară s-a redus, la rândul ei, de la 95 dolari, în 1989, la 45 dolari, în anul 1998?

Și multe, multe alte de ce?-uri s-ar putea adăuga celor anterioare.

Analizele cuprinse în lucrare sunt întregite și susținute de un amplu documentar statistic, cuprinzând principalii indicatori economico-sociali ai evoluției României în perioada 1938-2000.

Urmărind o prezentare cât mai riguroasă și obiectivă a realității, bazată pe date și fapte, lucrarea se poate constitui într-un avertisment și, totodată, într-o invitație la rațiune și angajare responsabilă a tuturor forțelor interesate în acțiunea de redresare a economiei românești, a celorlalte domenii ale vieții sociale. Doar în acest mod se poate ajunge la necesara și dorita stare de normalitate, care înseamnă dezvoltare durabilă, progres cuprinzător pentru țară, pentru toți cetățenii săi.

În acest sens, datele, faptele, opiniile și constatările cuprinse în volumul de față se adresează – spre informare și reflecție – tuturor celor interesați de prezentul și viitorul țării, inclusiv diverselor forțe social-politice și organisme ale societății civile.

Cât privește răspunsul la întrebarea **România încotro?**, acesta va face obiectul de studiu și analiză al celui de al doilea volum al lucrării **Starea națiunii 2000. România încotro?**, care va fi publicat după alegerile parlamentare și prezidențiale din acest an.

Septembrie 2000

Autorul

¹ Vladimir Pasti, Mihaela Miroiu, Cornel Codiță, *România - Starea de fapt*, vol.I, Editura Nemira, București, 1996, p. 9.

² Dimitrie Gusti, *Sociologia națiunii și a războiului*, Editura Floare albastră, 1995, p. 10, 12, 16.

³ Apud. Cornel Coman, *Libertatea*, ziar de informație, atitudine, reportaj, Brăila, anul III, numerele 607, 608, 609, 24-26 iunie 1992.

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE

PARTEA I

I. REVOLUȚIE, REFORME, TRANZIȚIE
SINTEZA UNOR OPINII

II. CAPITALISMUL ROMÂNESC
ÎN PERIOADA INTERBELICĂ (1918-1938)

III. SOCIALISMUL ROMÂNESC
ÎN PERIOADA POSTBELICĂ(1947-1989)

IV. TRANZIȚIA ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA
1990-2000

Inevitabila schimbare; teorii și concepte

Evoluții și, mai ales, involuții în numele tranziției

Macroeconomia în derivă, microeconomia
sub presiunea destrămării; efecte sociale negative

Învățământul, știința și cultura națională

Starea de spirit a populației – oglinda realităților

Reformele: controverse strategice în dauna
intereselor naționale

Conducerea societății; democrația, statul de drept
și societatea civilă

România în context european și mondial

PARTEA a II-a

PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICO-SOCIALI
AI EVOLUȚIEI ROMÂNIEI ÎN PERIOADA 1938-2000
DOCUMENTAR STATISTIC

Adunarea festivă de la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală

Prof. univ. dr.
Septimiu TODÊA,
decanul

Facultății de Educație Fizică și Sport

Cadrele didactice și studenții Facultății de Educație Fizică și Sport pășesc în noul an universitar cu emoție, dar și satisfacția lucrului împlinit și, mai cu seamă, cu încredere în viitor.

Acum, după 8 ani de activitate, ne-am văzut încununate de succes eforturile depuse, obținând unele performanțe notabile.

Dintre toate acestea, țin s-o menționez, în primul rând, pe cea mai relevantă: după cum vă este cunoscut, facultatea noastră este una dintre facultățile Universității *Spiru Haret* care a trecut examenul acreditării.

Începând cursurile anului universitar în localul nou și modern al facultății, proprietate a Fundației *România de Măine*, a Universității *Spiru Haret* la două noi specializări: Educație Fizică și Management în Sport și Kinetoterapie.

Noul an universitar debutează cu un număr însemnat de studenți înscriși în anul I, de aproape 5 ori mai mare decât cel din anul universitar trecut.

Planul de învățământ, programele analitice sunt în concordanță cu cerințele actuale ale învățământului superior de educație fizică și sport, asigurând un echilibru judicios între teorie și activitatea practică sportivă și cuprinde discipline cu un mare impact în formarea viitorilor specialiști ai domeniului, pregătiți să facă față competiției valorice.

Mulți performeri, mari sportivi ai României, componenți ai loturilor naționale de înot, rugbi, tir, gimnastică aerobică, volei, handbal, lupte, tenis, arte marțiale sunt studenți ai facultății noastre.

Consiliul profesoral al Facultății de Educație Fizică și Sport a urmărit permanent ridicarea calității pregătirii profesionale a studenților ce s-a concretizat și prin promovarea examenului de licență în proporție de până la 90%, pentru cele cinci promoții.

La toate disciplinele didactice cuprinse în Planul de învățământ avem cursuri scrise, tipărite.

Peste 80% dintre cadrele didactice ale facultății, multe fiind personalități în lumea sportivă, maeștrii emerți ai sportului sau antrenori emerți, cadre didactice cu mare autoritate didactică și științifică au norma de bază la Universitatea *Spiru Haret*.

Asigurarea continuă a bazei materiale s-a concretizat prin amenajarea a noi laboratoare și cabinete metodice de specialitate care au fost dotate cu materiale didactice necesare desfășurării unui învățământ modern; numărul acestora fiind în prezent de 17, iar valoarea materialelor și aparaturii din dotare a însemnat un efort financiar deosebit.

În acest context, dați-mi voie să exprim, în numele cadrelor didactice și al studenților facultății, gratitudinea pentru eforturile Fundației *România de Măine*, personal d-lui președinte, prof. univ. dr. Aurelian BONDREA, care ne-a sprijinit și ajutat permanent, având acum toate condițiile desfășurării unui învățământ modern.

Condițiile create au făcut posibil ca Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității *Spiru Haret* să fie, în prezent, cea mai dotată dintre toate instituțiile de învățământ sportiv private, existente în țara noastră și devenind, astfel, o alternativă reală, competitivă a învățământului de stat.

Toate acestea mă îndreptătesc să exprim, în numele Consiliului profesoral, convingerea că, pentru noi, cadrele didactice și studenții facultății, noul an universitar va fi marcat, în continuare, de alte și semnificative rezultate, fiind permanent animați de dorința de a atinge standarde înalte de performanță și care să însemne un proces de învățământ modern, orientat spre viitor, spre Mileniul 3, cu un grad superior de dotare și mod managerial de organizare.

Vom face tot ce depinde de noi ca Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității *Spiru Haret* să se bucure de toată considerația în opinia universitară, în lumea mișcării sportive din țara noastră, care și la Jocurile Olimpice de la Sydney și-a reconfirmat valoarea, menținându-se în elita sportului internațional. Dorim ca facultatea noastră să devină un izvor de apreciați profesori, antrenori și manageri sportivi, pregătiți temeinic pentru modelarea ființei umane, armonizat dezvoltate, pentru nevoile secolului viitor, pentru reprezentarea țării și neamului românesc în marile competiții sportive internaționale.

Mult succes în noul an universitar!

Alexandra ANTONIU

studentă, anul I,

Facultatea de Marketing și Comerț Exterior

Mă adresez dumneavoastră, în numele tuturor celor ce, începând de astăzi, vom avea bucuria să ne numim „boboci” ai Facultății de Marketing și Comerț Exterior.

Acest moment este unul așteptat de către noi toți, pentru că acum începem o nouă etapă a vieții noastre, cea a studenției. În anii ce vor urma vom construi profilul complet al personalității noastre. Acela al unor economiști, viitori creatori de valori, valori atât de necesare României de astăzi.

Fiecare dintre noi ne-am dorit foarte mult să ajungem până aici, în pragul studenției. Fiecare am sperat, am muncit pentru ca acest lucru să fie posibil, iar acum, când a devenit realitate, vrem să vă împărtășim bucuria noastră, speranțele noastre, nerăbdarea pe care o încercăm atunci când ne gândim la viitor.

Alături de dumneavoastră, dorim să pășim cu dreptul în primul an de studii. Am ales Facultatea de Marketing și Comerț Exterior, pentru că ea ne va oferi acces la o cultură economică completă, la o profesie frumoasă și interesantă, cu aplicații largi în prezent.

(Continuare în pag. 7)

În curând, revista *Opinia națională* va apărea într-o formă înnoită, 16 pagini, sub direcțiunea lui Adrian Păunescu.

Adunarea festivă de la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală

(Urmare din pag. 6)

Sperăm că ne vom ridica la înălțimea așteptărilor dumneavoastră, că vom contribui, cu munca noastră, cu entuziasmul specific vârstei, la săvârșirea unui act de cultură atât de necesar societății noastre, acela al nașterii peste patru ani a unei generații de economiști, specialiști în marketing și tranzacții internaționale.

Suntem conștienți că nu va fi ușor, că viața de student presupune și multe sacrificii, dar contăm pe sprijinul, înțelegerea și talentul didactic al profesorilor din facultatea noastră. Dorim ca dialogul între generații, comunicarea, să fie realități palpabile pe parcursul celor patru ani de studiu, realități care să se concretizeze în satisfacții și rezultate deosebite atât pentru noi, cât și pentru dumneavoastră.

Aș vrea să închei mulțumindu-vă pentru că mi-ați acordat câteva clipe din timpul dumneavoastră pentru a vă împărtăși gândurile și sentimentele „bobocilor”, sentimente care ne încearcă acum, la început de drum.

Vă mulțumesc !

Mihai NEGROIU,
student în anul III,
Facultatea de Sociologie-Psihologie

Am deosebită plăcere de a vă prezenta, din punctul de vedere al unui student, ceea ce înseamnă pentru mine Universitatea *Spiru Haret*, dar, în special, Facultatea de Sociologie-Psihologie.

Înainte de toate, vă cer permisiunea de a-i felicita pe noii noștri colegi, pentru decizia luată de a urma cursurile Universității noastre. Totodată, vreau să-i asigur că alături de ei re trăiesc și eu emoția începerii unui nou an universitar.

Vreau să vă spun că la dezvoltarea acestei instituții de învățământ, pe lângă rolul primordial pe care îl au cadrele didactice în educarea și formarea persoanelor, care s-au perindat de-a lungul timpului prin sălile de curs, un rol deosebit îl au și generațiile de studenți care, o dată cu absolvirea facultății, au mai adăugat o piatră la piramida gloriei Fundației *România de Măine*, transformând numele Universității într-un renume.

Poate unii dintre voi vă întrebați de ce *România de Măine*? Ei bine, trebuie să știți că România de mâine suntem noi, studenții de azi, care reprezentăm viitorul acestei țări.

Rolul Universității *Spiru Haret* este acela de a forma persoanele atât ca oameni, cât și ca profesioniști.

Misiunea umană a Facultății de Sociologie-Psihologie este aceea de a-l ajuta pe student să se autocunoască, pentru că primul pas în a deveni psiholog este de a ne cunoaște pe noi înșine. O dată cu această autocunoaștere apare inevitabil și o integrare socială, mult mai profundă, care implică o cunoaștere a ansamblului societății.

Orice eveniment social își are semnificația lui și se înscrie nu numai în succesiunea „funcțiilor-eveniment”, ci dacă este important, devine unul de referință.

Începerea unui nou an universitar este unul dintre acestea, deoarece prin el se deschid noi orizonturi de speranțe și se constituie noi idealuri. Fiindcă, așa cum spunea mentorul nostru spiritual, Dimitrie Gusti, „Universitatea nu este o fabrică de diplome”. „Universitatea – relevă marele sociolog – are menirea să ajute, în primul rând, la formarea, îmbogățirea și înnobilarea structurii societății prin cultivarea științei.

Universitatea nu are a forma titrați, ci are a forma forțele vii ale neamului.”

Universitatea are chemarea, cu alte cuvinte, de a da societății și statului pe conducătorii ei firește, în toate direcțiile

și pe toate tărmurile – spunea același Dimitrie Gusti: „În gândirea lui, universitatea este aceea care formează” o comunitate socială de viață și de concepție, care se înfăptuiește prin strânsa conlucrare a profesorilor cu studenții la acea operă obștească – monument neterminat, ce se clădește de veacuri – și care este știința”.

În calitatea ei de „organ suprem în formarea culturii naționale” – după expresia aceluiași Dimitrie Gusti – universitatea are un rol fundamental în dezvoltarea societății, acela de „a pregăti și forma inteligențele superioare ale națiunii”. „Aceste inteligențe superioare reprezintă – după D. Gusti – directori de conștiință bine pregătiți”, producători ai unei „democrații adevărate și a conștiinței libere”.

Prin funcțiile universității se creează personalități care-și dau un sens prin ele însele, pe lângă acela de a fi „propulsor al acțiunii sociale” „Din ideea demnității – nota Gusti – se desprinde o mare cerință etică: aceea ca nici o personalitate să nu fie întrebuințată în cadrul vieții sociale și culturale, pentru scopuri care i-ar fi străine, pentru care nu s-a pregătit sau pentru care îi lipsesc posibilitățile de înțelegere certă și reală”.

Fiecare deschidere de nou an universitar răsfrânge către noi o lumină necesară pentru un nou parcurs în treptele studenției noastre.

Deschiderea anului universitar 2000-2001 are și pentru noi, studenții Facultății de Sociologie-Psihologie, un ecou aparte. În contextul marilor schimbări în sfera vieții economico-sociale, culturale devin tot mai pregnante și mutațiile în științele sociale și umane. Cercetările noastre cu caracter aplicativ, precum și practicile de specialitate asigură raporturi mai directe cu realitățile socio-umane din diferite arii ale vieții sociale. Este suficient să vă mărturisim unele date ale cercetărilor noastre de teren sau despre felul în care ne-am desfășurat anumite stagii ale practicii de specialitate pentru a vă convinge cât de frumoasă și de interesantă poate fi viața și activitatea studenților de la Facultatea de Sociologie-Psihologie.

Adresăm cu respect salutul nostru tuturor celor care conduc destinele Universității *Spiru Haret*, pentru toate cadrele didactice, pentru fiecare dintre dumneavoastră, prezenți astăzi la această deschidere.

Vă mulțumesc !

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT UNIVERSITAS
SPIRU HARET

(Continuare în pag. 8)

REVISTA

OPINIA
națională

Director:
Prof.univ.dr.
Aurelian BONDREA

Revista OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Revista se poate procura prin abonament la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.

Costul unui abonament trimestrial este de 8.400 lei.

De asemenea, solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Fundația România de Măine, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont 2511.1-23.1/rol-B.C.R.-Sucursala Unirea ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE
ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MĂINE

Abonați-vă

la revista

Opinia națională!

Adunarea festivă de la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală

Adrian PĂUNESCU,
profesor universitar asociat
Facultatea de Filosofie și Jurnalistică

*Domnițe studente, domni studenți,
doamne profesoare,
domni profesori,
domnule rector,*

Apăsarea Mileniului 2 se simte pretutindeni. În ceștile noastre îi ducem tot zațul. Toate notele de plată ning, viscolesc, troienesc. Cu dobânzi. Plus chinurile facerii Mileniului 3, în maternitățile Mileniului 2. Toate excesele unui mileniu întreg se plătesc astăzi, la sfârșitul lui. Rugurile Evului Mediu se decontează în întunericul finalului de mileniu. Cortina care cade e giulgiul de pe umerii lui Isus.

Intră astăzi în lupta pentru lumină ultima promoție de studenți ai Mileniului 2, cea care-și va da examenele anului întâi, în zilele de după primul revelion al Mileniului 3, de fapt – revelionul dintre milenii. E o coincidență într-adevăr rară. E un unicat. Dar și o povară în plus. Vom putea spune mâine: **Aceasta e ultima fotografie a unor oameni tineri semnificativi din Mileniul 2.** Așa arăta Mileniul 2 la predarea gestiunii. Mileniul tuturor posibilităților și al tuturor imposibilităților, al tuturor zborurilor în cosmos și al tuturor târârilor către peșteri.

Din nefericire, Mileniul 3 găsește România zbatându-se în plină tragedie națională. Milioanele și milioanele de români – de toate vârstele și de toate meseriile – țărani, muncitori, intelectuali, își trăiesc umilinta în propria lor țară înstrăinată, pe pământurile lor păraginite, în fabricile lor vândute fraudulos unor interese străine, în institutele de cercetări științifice, bătute peste mâini și peste inimi de niște autorități bolnave de trufie. Bătrânii sunt disprețuiți și deferiți prea devreme morții, iar **tânăra generație e obligată să încerce să biruie, prin forțe proprii, sărăcia, confuzia valorilor și lipsa de orizont.**

În plin proces de globalizare și de mondializare, cultura și învățământul rămân o șansă reală de păstrare și dezvoltare a identității individuale și naționale, spre o complexă identitate universală. Cine construiește universități și dă locuri de iluminare tinerilor, spre a se educa și spre a se instrui, pledează pentru identitatea

fiecăruia și pentru ieșirea din marasm a întregii societăți românești. Ne aflăm aici, acum, într-o asemenea poziție: **lupta pentru identitate.**

Ca într-o noapte de înviere a acestui neam pătimit, se poate așeza, deasupra efortului acestei universități, chemarea mântuirii: **Veniți de luați lumină!** Acesta e rostul nostru: să producem lumină și să descoperim în dumneavoastră, promoțiile de la confluența mileniilor, vocația ca dumneavoastră înșivă să produceți și să dăruiti lumină.

România așteaptă această lumină.
Are nevoie de ea.

Căci **soluția ieșirii din criza în care ne aflăm, e crearea în cei tineri, în dumneavoastră adică, a unui nou climat al performanței, a unei noi mentalități a performanței.**

Desigur, trebuie grijă pentru cei mulți, de fapt, pentru toți.

Trebuie protecție socială.
Trebuie milă, compasiune, omenie, solidaritate.
Trebuie empatie.

Dar, **peste toate, acum e urgentă nevoie de performanță.** Trebuie performanță, și în sport, după cum se și obține, deși tot în sport, la olimpiade, ni se și fură, în văzul lumii, drepturile noastre la aur și la imnul național, dar **trebuie performanță și în spirit, în olimpiadele spiritului, în știință, în cultură, în civilizație.**

Performanța e salvarea.

Să fim mai buni decât alții, pentru a putea așeza România pe hărțile supraviețuirii Mileniului 3. Ca să nu ajungem o populație cu trăsăturile specifice confiscate și cu oamenii transformați în numere, ne trebuie performanță. Trebuie cultivați și încurajați cei ce pot face performanță. Și, desigur, trebuie o grilă serioasă și necoruptă de criterii.

Aflăm cu pasivitate, de exemplu, că familiile unor copii bolnavi caută câte 50, câte 100, câte 150.000 dolari, ca să-și ducă nefericiții fii și nefericitele fiice în nu știu ce mare țară a lumii, ca să se opereze de boli de care, aici, în Balcania Ferice, bolnavii nu se pot opera. De ce nu se pot opera? Întreb eu. Pentru că **performanța în medicină e din ce în ce mai rău susținută.** În acest context, dau, **aici, acum,** glas nevoii de a fi aprobată și acreditată de urgență de către cei în drept Facultatea de medicină a **Universității Spiru Haret.**

România poate și trebuie să devină un teritoriu liber al luptei pentru performanță și al performanței respectate și puse în lucrare. România poate fi o Elveție a băncilor spiritului învingător.

Aici, acum, Universitatea noastră poate fi – eu aș zice că trebuie să fie! – un avanpost al performanței și al izbăvirii de cele rele, adică de mediocritate, de conformism și de comoditate a minților și brațelor.

Căci – spre exemplu – destule mari țări ale lumii sunt mari prin promovarea valorilor și a performanței. Nu geografia singură e menită să dea mărime unei țări. America e America, **înainte de orice** pentru că pe pământul ei s-au putut realiza și exprima, și valori, și competențe din țări care, ca și România, nu și-au susținut suficient valorile, competențele, performanțele. Ce-ar fi să încercăm, de-acum încolo, să ne considerăm – prin analiză deșteaptă și prin statistică onestă – o mare putere intelectuală, o Americă răsăriteană, o cale către noi înșine? Ce-ar fi să nu mai risipim valorile și să le dăm întrebuințare și strălucire acasă, lansând aici, de îndată, ideea și climatul de performanță?

Nimic nu e mai trist, pentru niște oameni tineri, decât lipsa de perspectivă, într-un orizont închis și suficient, după toată sărăcia de fiecare zi. Căci toate ar fi suportabile, dacă ar avea un sfârșit și el ar putea fi întrezărit. Dar mizeria umilitoare, promiscuă și, vai, nesfârșită, care se vede astăzi, și în jur, și la capătul tunelului, trebuie curmată printr-o nouă abordare a climatului și mentalității performanței.

În generația mea literară, doamne, domnițe și domni,

am avut norocul ca niște poeți de geniu – Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ioan Alexandru, din păcate, toți patru plecați îngrozitor de repede la cele veșnice – să lanseze și să întrețină climatul performanței. Ne-au premers alte generații ale performanței. Iată, generația Zaharia Stancu, Constantin Noica, Mircea Eliade, Petre Țuțea, Mihai Beniuc, Emil Cioran, Eugen Ionescu, Eugen Jebeleanu, Dimitrie Stelaru, Geo Dumitrescu, Constantin Tonegaru, Șt. Augustin Doinaș!

Iată generația incomparabilă Petru Dumitriu, Eugen Barbu, Marin Preda!

Lumină și performanță!
Provocare și tămadă!

Din perspectiva unui vers de neuitat al lui Nichita Stănescu, vă provoc la performanță: **„Această mare e acoperită de adolescenți/Care învață mersul pe valuri în picioare!”** Așa scrie întâiul clasic al literaturii poetice române din ultima jumătate a veacului 20.

Vă chem, cu versul lui: **Învățați mersul pe valuri în picioare!**

Aveți dreptul la curaj.
Aveți datoria de a îndrăzni.

Bălcescu vorbea, cu dumneavoastră parcă, afirmând: **„În junie este entuziasmul lucrurilor mari și devotamentul pentru adevăr.”**

Nu șovăiți! Nu dezarmați!

Nu uitați că, la 24 de ani, Avram Iancu, cel mai curat și complex erou al națiunii române, conducea Revoluția de la 1848, din Ardeal, și începea să moară pentru țară.

Nu conțeniți să fiți eminescieni, adică să roștiți: **„Nu credeam să-nvăț a muri vreodată/Pururi tânăr înfășurat în manta-mi...”**

Această țară are nevoie de performanță pentru că trebuie să-și păstreze identitatea și să nu devină o biată și supusă clientă la abatoarele veacului, ca animal de povară.

Noi, cei mai în vârstă ca dumneavoastră, suntem egoiști și, din egoism, avem nevoie de dumneavoastră, adică de o generație tânără doritoare să învețe, să se afirme și să performeze, mai ales în spirit.

Zice Blaga:
Ușor nu e nici cântecul. Zi
și noapte, nimic nu-i ușor pe
pământ
căci roua e sudoarea privighetorilor
care au ostenit toată noaptea cântând.

Da, nimic nu-i ușor pe pământ. Nici munca de salahor, nici munca savantului, nici munca artistului.

Tinere domnițe, tineri domni, domnilor profesori, domnule rector,

Doriți să nu fiți sclavi iarăși pe vechiul nostru pământ? Așa pare să vă întrebe poetul în imnul național.

Doriți să ieșim din blestemul sub-dezvoltării, al dependenței și al mizeriei?

Tentați performanța!
Iubiți performanța!
Învățați performanța și realizați performanța!
Veniți să primiți lumină, ca să îmbogățiți lumina!

Al treilea război mondial este, și economic, și politic, și militar. Dar al treilea război mondial este, peste toate, o bătălie a inteligențelor, a performanțelor, a valorilor, o competiție a împlinirilor intelectuale. O confruntare a bibliotecilor și a tehnologiilor, o luptă navală a gândurilor, o piață a piețelor creierelor care lucrează.

Trebuie să fim, măcar acum, la confluența erelor, în tabăra învingătorilor. Haideți să lansăm, să dezvoltăm și să respectăm competiția valorilor, pentru a fi puternici acasă și pentru a nu pierde bătăliile cu lumea.

Haideți să fim noi înșine, pentru a spori lumina lumii!
Performanța salvează România!

Tânăra generație simte, de pe acum, în ceasuri, Mileniul 3, Mileniul Spiritului, Mileniul unei noi condiții umane!

Doamne, ocrotește-i pe Români!